

Logika kvalitativního výzkumu

28. únor 2018, Kurs „Kvalitativní výzkum“

Eva M. Hejzlarová, Ph.D.

- Zpětná vazba k domácím úkolům
- Ontologická a epistemologická východiska kvalitativního výzkumu
- Kvalitativní výzkum
 - definice
 - Vývoj
 - logika
- Reflexe textu „Škola a její ředitel. Pohled na ředitelskou profesi očima případové studie“
- Otázky
- Prezentace
- Domácí úkoly

Reflexe domácího úkolu

- Smysl konspektu
- Úprava (název, řádkování, zarovnání do bloku...)
- Bez bibliografie to nejde
- Bez otázek to taky nejde

Východiska kvalitativního výzkumu

- Ontologická východiska
 - Jaká je povaha a forma realit/y? Případně, jaká „realita“ je pro nás určující? Kde se podle nás odehrává to podstatné, co nás zajímá? (zaměřeno na „podstatu“; konstruktivismus vs. realizmus)
- Epistemologická východiska
 - Jaké poznání je možné? Jak se dozvídáme o světě? (zaměřeno na „metody“ poznávání; pozitivismus vs. interpretativní přístup)

Východiska kvalitativního výzkumu

- Proč je podstatné se ontologickými a epistemologickými východisky zabývat?

Co je podle vás kvalitativní výzkum?

<p>Are you childish?</p> <p>☐ Yes</p> <p>☒ No</p>	<p>Are you nervous?</p> <p>☐ Yes</p> <p>☒ No</p>
<p>Are you paranoid?</p> <p>☐ Yes</p> <p>☐ No, why?</p>	<p>Are you racist?</p> <p>☐ Yes</p> <p>☒ No</p>
<p>Are you drunk?</p> <p>☐ Yes</p> <p>☒ No</p>	<p>Are you an idiot?</p> <p>☐ Yes</p> <p>☒ No</p>

Definice kvalitativního výzkumu a jeho logika

- „Kvalitativní výzkum je aktivitou, která staví pozorovatele do světa (nestojí „vně“). Kvalitativní výzkum sestává z praktik, které svět, v němž se pozorovatel nachází, zviditelňují, a to prostřednictvím polních poznámek, formálních i neformálních rozhovorů, fotografií, nahrávek nebo zpráv (o světě). Lidé věnující se kvalitativnímu výzkumu studují jevy v jejich přirozeném prostředí ve snaze porozumět nebo interpretovat dané fenomény tak, jak jim lidé rozumějí a jaké významy jim přiřkládají.“
- (parafráze z Ritchie a Lewis, resp. Denzina a Lincoln 2000)

Definice kvalitativního výzkumu a jeho logika

- „...zabývá se porozuměním tomu, jaké významy přisuzují lidé daným fenoménům (na úrovni jednání, svých rozhodnutí, postojů, hodnot atd.) v sociálním světě.“
- „...typické: obecně výzkumná perspektiva (...), pružnost výzkumného designu, objem a bohatství kvalitativních dat, různorodé přístupy k jejich analýze a interpretaci“

Definice kvalitativního výzkumu a jeho logika

- „Strauss and Corbin (1998) delineate qualitative research as any research not primarily based on counting or quantifying empirical material: By the term 'qualitative research' we mean any type of research that produces findings not arrived at by statistical procedures or other means of quantification.“
- Jaké by byly argumenty proti tomuto vymezení?

- Rozdělte si charakteristiky na handoutu (cca dva výroky do dvojice) a
 - a) domluvte se, jestli jim rozumíte, ideálně i jak byste je vysvětlili spolužákovi/žačce, pro kterého nejsou srozumitelné (klidně i s upřesněním);
 - b) pokuste se je aplikovat na text „Škola a její ředitel. Pohled na ředitelskou profesi očima případové studie“. Jsou v textu tato pravidla dodržena? Svůj postoj ilustруйте na příkladech z textu.

Vaše otázky

- Je kvalitativní výzkum objektivní?
 - (Objektivita – představa nezávislosti výzkumné metody a výsledků výzkumu na osobě výzkumníka)
- Jak poznám, jestli je vhodný kvalitativní, nebo kvantitativní přístup?
 - Cíle

Vaše otázky

- Kdy je možné kvalitativní a kvantitativní přístup kombinovat?
 - Zajímá nás více „realit“, obvykle možné v případě vícečlenného týmu
- Může být výzkum vztažen i na ostatní školy? Myslím tím, zdali výsledky pozorování jednoho ředitele se dají vztáhnout i na ostatní. Myslím, že výzkum by měl být prováděn na více aktérech, aby se z něj dali dělat závěry. (zobecnitelnost, generalizace)

Podle čeho poznáme, zda je výzkum „kvalitativní“?

- Rozhodující je formulace cíle a výzkumných otázek
- Metody jsou od nich odvozeny
- Je třeba zkoumat design jako celek
 - dává smysl toto konkrétní spojení cílů/výzkumných otázek, dat a metod?
 - Komplexní pohled na výzkum

Reflexe textu „Škola a její ředitel. Pohled na ředitelskou profesi očima případové studie“

- Jak byl formulován?
 - Cíl
 - Výzkumná otázka
 - Výzkumný design
 - Metody sběru dat
 - Metody analýza dat
- Jak by vypadal kvantitativní výzkum na dané téma?

Prezentace

Domácí úkol

- Konspekt č. 3
 - Moree
 - Mertl
 - Dvořáková
 - stručně shrňte témata jednotlivých textů a v uvedených textech identifikujte cíle, výzkumné otázky a použité metody sběru a analýzy dat. Pokuste se formulovat, zda jsou mezi nimi nějaké styčné plochy. Rozsah minimálně čtyři normostrany.
 - Do pondělka 5. 3. 2018 do 20h do moodlu